Orędownik Urzędowy
POWIATU MORSKIEGO

Wychodzi w środę i w sobotę w miarę potrzeby. — Prenumerata miesięczna wynosi 2.00 złote. — Poszczególny numer - - - - - - 60 groszy. - - - - - -

Ogłoszenia w części nieurzędowej przyjmuje się za opłatą 80 gr od jednołamowego wiersza drobnego druku, reklamy - - - - 1,20 złotych od wiersza. - - - -

Administracja: Wydział Powiatowy w Wejherowie. Telefon 30 i 50.

Nr. 20. | **Wejherowo, sobota, dnia 19 maja 1928 r.** | **Rok II.**

Treść:

147.

Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych

z dnia 27 stycznia 1928 r.

o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych.

Na podstawie art. 5, 6 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) oraz art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 roku w przedmiocie ratyfikacji przystąpienia Polski do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, zawartej w Paryżu dnia 11 października 1909 r. (Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 85, poz. 762), zarządza się co następuje:

Dział pierwszy.

Zasady ogólne.

§ 1. (1) Pojazdem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest pojazd mechaniczny, poruszany przez umieszczony na nim silnik i nie biegnący po szynach.

(2) Pojazdy, przeznaczone do zarobkowego przewożenia osób lub rzeczy, uważa się za przeznaczone do użytku publicznego.

(3) Pojazdy, przeznaczone do przewożenia ośmiu lub większej ilości osób, określa się jako autobusy.

(4) Pojazd z jednym lub z kilkoma przyczepnemi wozami, dwu lub czterokołowemi, uważa się za pociąg drogowy.

§ 2. Wykonywanie czynności, do których powołane są w myśl niniejszego rozporządzenia wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, należy na obszarze miasta stołecznego Warszawy do komisarza rządu.

Dział drugi.

Warunki techniczne pojazdów.

§ 3. Do ruchu na drogach publicznych mogą być dopuszczone tylko pojazdy zbudowane i urządzone w ten sposób, aby nie zagrażały bezpieczeństwu ruchu i nie wywoływały zamieszania hałasem, dymem lub parą.

§ 4. (1) Obręcze kół pojazdów, które mogą rozwijać szybkość większą niż 15 km. na godzinę, powinny być gumowe lub tak urządzone, aby pod względem elastyczności odpowiadały gumowym.

(2) Szerokość obręczy kół powinna być taka, aby ciśnienie kół nie przekraczało 150 kg na centymetr bieżący szerokości obręczy. Szerokość ta ma być mierzona na obręczy nowej, w stanie normalnego działania, w miejscu zetknięcia się jej z twardą nawierzchnią drogi.

(3) Powierzchnia metalowych obręczy, stykająca się z jezdnią, oraz zewnętrzna powierzchnia pędnych wstęg pojazdów gąsienicowych, nie powinna posiadać nierówności, niszczących nawierzchnię drogi.

§ 5. (1) Każdy pojazd ma być zaopatrzony w następujące przyrządy i urządzenia:

a) w mocny mechanizm kierowniczy, dający możność łatwego i pewnego wymijania oraz skręcania;

b) w dwa niezależnie od siebie, skutecznie i szybko działające systemy hamulców, względnie w jeden taki system, wprowadzany w działanie przez dwa niezależne od siebie mechanizmy, z których jeden powinien działać nawet wtedy, gdy drugi zawiedzie;

c) w urządzenie usuwające hałaśliwy wydmuch gazów;

d) w urządzenie uniemożliwiające wprawienie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;
e) w urządzenie do cofania pojazdu w tył za pomocą silnika z siedzenia kierowcy, jeżeli ciężar własny pojazdu przekracza 350 kg.;
f) w jednotonowy przyrząd sygnałowy o donośnym, a nierażącym dźwięku;
g) w dwie latarnie o bezbarwnych szkłach, umieszczone na przodzie w jednym poziomie po obu stronach samochodu lub motocykla z wózkiem doczepnym, względnie w jedną latarnię o bezbarwnem szkle, umieszczoną na przodzie motocykla bez wózka doczepnego;
h) w jedną latarkę z czerwonem światłem, umieszczoną w tyle pojazdu z lewej strony, oraz w urządzenie dokładnie oświetlające tylny znak rejestracyjny; latarka tylna oraz urządzenie do oświetlania tylnego znaku nie mogą być gaszone ani z siedzenia kierowcy, ani z wnętrza pojazdu; nie dotyczy to motocykli bez wózków doczepnych, które mają być zaopatrzone z tyłu w czerwony odbijający światło znaczek ostrzegawczy o średnicy co najmniej 3 centymetrów;
i) najmniej w jeden reflektor, mogący oświetlać drogę na przestrzeni przynajmniej 100 metrów przed pojazdem, oprócz wymienionych w punkcie g) latarni, jeżeli pojazd może rozwijać szybkość większą niż 20 kilometrów na godzinę; reflektor ma być tak urządzony, aby w razie potrzeby można było opuścić snop światła lub zmniejszyć jego natężenie;
k) w boczne lustro, dające możność kierowcy widzenia drogi z tyłu za pojazdem, w razie gdy całkowita waga pojazdu, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów.

(2) Postanowienia, zawarte w punktach b), c), d), e), f), g), h), i k), nie stosują się do pojazdów o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżających po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogących rozwinąć szybkości, większej niż 10 kilometrów na godzinę.

§ 6. (1) Przynajmniej jeden z hamulców, wymienionych w punkcie b) § 5, powinien działać skutecznie zarówno przy jeździe naprzód jak i wstecz oraz powinien być tak urządzony, aby ciągłość hamowania nie wymagała stałego nacisku na mechanizm, wprowadzający hamulec w działanie.

(2) Autobusy oraz pojazdy, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów, powinny być zaopatrzone w dwa niezależne od siebie systemy hamulców, działające skutecznie zarówno przy jeździe naprzód, jak i wstecz, oraz we wspornik, zapobiegający staczaniu się pojazdu wstecz, wprowadzany w działanie z siedzenia kierowcy.

(3) Pojazdy o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinąć szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, mogą być zaopatrzene w jeden hamulec. Zaopatrzenie tych pojazdów we wspornik nie jest wymagane.

(4) Pojazdy zaopatrzone w hamulec, działający jednocześnie na wszystkie koła, powinny posiadać specjalny malowany znak koloru czerwonego w formie równobocznego trójkąta, o długości boków co najmniej 10 centymetrów i szerokości 1,5 centymetra. Znak ten ma być umieszczony na tylnym błotniku z tej strony pojazdu, po której znajduje się kierownica.

§ 7. (1) Wymienione w punktach g) i i) § 5 latarnie i reflektory mogą być zastąpione przez jedną parę reflektorów pod warunkiem, że reflektory te będą posiadały urządzenie, pozwalające na szybkie i łatwe opuszczanie snopów światła lub zmniejszanie jego natężenia.

(2) Pojazdy, wymienione w ustępie drugim § 5, o ile znajdują się o zmroku na drodze publicznej, mają być zaopatrzone w jedno przednie światło, lub mają być oświetlone ręczną latarnią.

§ 8. Wszystkie przyrządy i urządzenia, potrzebne do kierowania i hamowania pojazdów, powinny być tak rozmieszczone, aby kierowca mógł łatwo i pewnie posiłkować się niemi, zarówno we dnie jak i w nocy, bez konieczności odwracania uwagi od drogi.

§ 9. Minister Robót Publicznych władny jest, w miarę postępów techniki budowy pojazdów, dopuścić w poszczególnych wypadkach odchylenia od warunków, jakim w myśl niniejszego rozporządzenia odpowiadać mają pojazdy pod względem budowy.

§ 10. (1) Każdy pojazd powinien być zaopatrzony w tabliczkę metalową, umieszczoną w dostępnem miejscu, na której należy podać: a) nazwę fabryki, która pojazd zbudowała, b) numer podwozia (o ile jest wiadomy), c) numer silnika i d) ciężar własny pojazdu. Na tabliczkach autobusów i pojazdów ciężarowych powinno być oprócz tego podane dopuszczalne obciążenie.

(2) Ponadto autobusy oraz pojazdy ciężarowe powinny być zaopatrzone w napisy lub tabliczki o wymiarach przynajmniej 6×12 centymetrów, zawierające jasno i czytelnie wypisane w języku polskim imię, nazwisko i miejsce zamieszkania właściciela, albo też nazwę i adres firmy, fabryki, majątku i t. p. Napisy te i tabliczki powinny być umieszczane z lewej strony pojazdu.

(3) Przepisy, zawarte w ustępie drugim niniejszego paragrafu, nie mają zastosowania do pojazdów rządowych, które będą oznaczone napisami lub tabliczkami w sposób ustanowiony przez właściwe władze centralne w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Dział trzeci.

Dopuszczanie pojazdów do ruchu.

§ 11. Do ruchu na drogach publicznych są dopuszczone:
a) pojazdy zaopatrzone w dowód rejestracyjny i w znaki rejestracyjne (§ 19),
b) pojazdy zaopatrzone w specjalne pozwolenia i w próbne znaki rejestracyjne (§ 32),
c) pojazdy zaopatrzone w międzynarodowe świadectwa drogowe i w międzynarodowe znaki rejestracyjne (inicjały) (§ 99),

d) pojazdy wojskowe, zaopatrzone w wojskowe znaki i dowody rejestracyjne (§ 94),
e) pojazdy o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinąć szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, bez dowodów i znaków rejestracyjnych (§ 35).

§ 12. Dowody rejestracyjne, wymienione w punkcie a) § 11, wydaje się albo na podstawie zaświadczenia o dopuszczalności typu do ruchu na drogach publicznych- albo na podstawie wyniku zbadania poszczególnego pojazdu.

§ 13. Krajowe wytwórnie pojazdów mechanicznych mogą uzyskać zaświadczenia o dopuszczalności do ruchu na drogach publicznych Rzeczypospolitej Polskiej typów pojazdów przez się wzrabianych.

§ 14. Celem uzyskania zaświadczenia o dopuszczalności typu, wytwórnia powinna złożyć do Ministerstwa Robót Publicznych odpowiednie podanie z następującemi załącznikami w dwóch egzemplarzach:
a) rysunkiem technicznym pojazdu, uwidoczniającym w szczególności silnik razem z przekładnią, oraz mechanizmy kierownicze i hamulcowe, w podziałce co najmniej 1/20 naturalnej wielkości;
b) opisem technicznym typu, zawierającym wszystkie dane, wymienione na stronicy 2 i 3 załącznika Nr. 1, do niniejszego roporządzenia.

§ 15. (1) Zaświadczenie o dopuszczalności typu (załącznik Nr. 1) wydaje Minister Robót Publicznych po sprawdzeniu, że pojazdy, wykonane według przedstawionych rysunków i opisu technicznego, odpowiadają wymaganiom niniejszego rozporządzenia, oraz po zbadaniu na dostarczonym pojeździe, czy wszystkie mechanizmy jego należycie działają.

(2) Za powyższe czynności należy uiścić opłatę wskazaną w § 108 niniejszego rozporządzenia.

§ 16. (1) W celu uzyskania dowodu rejestracyjnego (§ 11 punkt a) właściciel pojazdu powinien wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) Podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego na nowy pojazd typu, dopuszczonego do ruchu na zasadzie §§ 14 i 15, powinno zawierać:
a) adres właściciela pojazdu,
b) oznaczenie miejsca stałego postoju pojazdu,
c) oznaczenie rodzaju pojazdu,
d) oznaczenie przeznaczenia pojazdu,
e) numer silnika,
f) numer fabryczny podwozia, o ile jest wiadomy.

Ponadto do podania powinien być dołączony odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, uzupełniony potwierdzeniem wytwórni, która pojazd zbudowała, sporządzonem według wzoru, ustalonego na stronie trzeciej załącznika Nr. 1, stwierdzającem, że dany pojazd zgodny jest z typem i że odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

(3) Jeżeli nowy pojazd został zbudowany zagranicą a należy do typu, dopuszczonego do ruchu na drogach publicznych jednego z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji o ruchu automobilowym, to do podania, które powinno zawierać dane, wyszczególnione w ustępie drugim, należy załączyć: a) odpis zaświadczenia o dopuszczalności typu, zalegalizowany przez właściwy urząd konsularny Rzeczypospolitej Polskiej, w przekładzie polskim, b) potwierdzenie wytwórni, która dany pojazd zbudowała, lub jej pełnomocnika stale zamieszkałego w Polsce, stwierdzające, że dany pojazd jest zgodny z typem i odpowiada postanowieniom niniejszego rozporządzenia; potwierdzenie to powinno być sporządzone według wzoru, ustalonego na stronie trzeciej załącznika Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

(4) W wypadkach nie objętych postanowieniami drugiego i trzeciego ustępu, podanie o uzyskanie dowodu rejestracyjnego powinno zawierać, poza adresem właściciela i oznaczeniem miejsca stałego postoju pojazdu, opis pojazdu według danych, zawartych na stronicach dwunastej, trzynastej i czternastej dowodu rejestracyjnego (załącznik Nr. 2).

(5) Wojewódzka władza administracji ogólnej może w razie wątpliwości zażądać przedstawienia dowodu własności, a gdy chodzi o pojazdy pochodzenia zagranicznego, dowodu oclenia.

§ 17. (1) O ile podanie odpowiada warunkom wymienionym w § 16, wojewódzka władza administracyi ogólnej wzywa właściciela pojazdu do złożenia dowodu uiszczenia opłaty, przewidzianej w dziale dziesiątym niniejszego rozporządzenia, i do przedstawienia pojazdu w oznaczonym terminie dla oględzin i próbnej jazdy.

(2) Oględziny polegają: a) w stosunku do pojazdów, wymienionych w ustępach drugim i trzecim § 16, na sprawdzeniu zgodności pojazdów z typem; b) w stosunku do pojazdów, wymienionych w ustępie czwartym § 16 na technicznem zbadaniu, czy pojazd odpowiada warunkom działu drugiego niniejszego rozporządzenia.

(3) Oględziny i próbna jazda odbywają się w obecności właściciela pojazdu lub jego pełnomocnika.

§ 18. Oględziny pojazdów przeprowadza wyznaczony przez wojewodę (względnie komisarza rządu m. st. Warszawy) urzędnik techniczny wojewódzkiej okręgowej dyrekcji robót publicznych (wydziału robót publicznych, oddziału ruchu ulicznego komisarjatu rządu m. st. Warszawy). Równocześnie z oględzinami przedstawiciel władzy wojskowej przeprowadza klasyfikację wojskową pojazdów.

§ 19. (1) Na podstawie wyniku oględzin i próbnej jazdy wojewódzka władza administracji ogólnej albo wydaje właścicielowi pojazdu dowód rejestracyjny (załącznik Nr. 2) i zapisuje pojazd do specjalnych rejestrów, zawiadamiając o wydaniu dowodu rejestracyjnego powiatową władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, albo odmawia wydania tego dowodu z podaniem powodów odmowy.

(2) Równocześnie z wydaniem dowodu rejestracyjnego na pojazd wydaje się tablice ze znakami rejestracyjnemi.

§ 20. (1) Znaki rejestracyjne, w które powinien być zaopatrzony pojazd dopuszczony do ruchu, mają zawierać nazwę województwa i numer, pod którym pojazd zarejestrowano. Nazwa województwa oznacza się zapomocą wielkich liter łacińskich, mianowicie pierwszych dwóch spółgłosek tej nazwy. Wyjątek stanowią: województwo wileńskie i miasto Warszawa, które oznaczają się: województwo wileńskie — literami „WN", Warszawa zaś — literą „W". Numery rejestracyjne oznacza się cyframi arabskiemi.

(2) Minister Robót Publicznych ustala numery, pod któremi pojazdy mają być rejestrowane w poszczególnych województwach.

(3) Litery znaków rejestracyjnych mają być wykonane kolorem czerwonym, a cyfry czarnym.

(4) Cyfry numeru rejestracyjnego powinny znajdować się na przednim znaku rejestracyjnym obok liter, oddzielone od nich czerwoną kreską, na tylnym zaś znaku, — pod temi literami.

(5) Litery i cyfry mają być nakładane na płaskiej prostokątnej tablicy z twardej blachy, malowanej na biało i otoczonej ramką.

(6) Zabronione jest zakrywanie i ozdabianie w jakikolwiek sposób znaków rejestracyjnych, jak również umieszczanie z przodu lub z tyłu pojazdu innych znaków, nie przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, z wyjątkiem znaków:

a) wytwórni,
b) dyplomatycznych,
c) państwowych,
d) miejskich i
e) klubów automobilowych.

§ 21. (1) Tablice ze znakami rejestracyjnemi powinny być przytwierdzone do pojazdu na stałe zapomocą śrub, nitów lub gwoździ i umieszczone na widocznem miejscu w płaszczyznach pionowych, prostopadłych do osi podłużnej pojazdu, a na pojazdach dwukołowych w pionowej płaszczyźnie osi podłużnej pojazdu.

(2) Pojazdy więcej niż dwukołowe powinny być zaopatrzone w dwie tablice ze znakami rejestracyjnemi a mianowicie — z przodu i z tyłu pojazdu. Dolna krawędź przedniej tablicy nie może znajdować się niżej dolnej krawędzi przedniej osi, tylnej zaś tablicy — niżej 40 centymetrów nad ziemią. Obowiązujące wymiary znaków rejestracyjnych ustalone zostały w załączniku Nr. 3 do niniejszego rozporządzenia.

(3) Pojazdy dwukołowe powinny być zaopatrzone w jedną tablicę ze znakami rejestracyjnemi, malowanemi na obu stronach tablicy, przytwierdzonej na przodzie wzdłuż pojazdu. Litery i cyfry powinny mieć wysokość 60 milimetrów, i grubość 10 milimetrów.

§ 22. Przenoszenie znaków rejestracyjnych z jednego pojazdu na drugi, chociażby tego samego typu, jest wzbronione.

§ 23. Dowody rejestracyjne pojazdów są ważne:

a) na przeciąg trzech lat kalendarzowych — dla pojazdów nie przeznaczonych do użytku publicznego;
b) na przeciąg jednego roku kalendarzowego — dla pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego.

§ 24. Dowody rejestracyjne pojazdów będą przedłużane przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

§ 25. (1) Przedłużenie dowodów rejestracyjnych pojazdów, nie przeznaczonych do użytku publicznego, następuje w zasadzie bez technicznego badania pojazdu, o ile pojazd nie uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym.

(2) Przedłużanie dowodów rejestracyjnych na pojazdy, przeznaczone do użytku publicznego, następuje na podstawie technicznego zbadania pojazdu w trybie przewidzianym w § 18.

(3) W celu uzyskania przedłużenia dowodu rejestracyjnego na pojazdy, wymienione w ustępie pierwszym, należy złożyć wojewódzkiej władzy administracji ogólnej pisemne oświadczenie, czy pojazd uległ ważnym zmianom konstrukcyjnym.

(4) Jako ważne zmiany konstrukcyjne należy uważać zmianę źródła siły, wbudowanie nowego silnika, zmianę ustroju podwozia, hamulców, mechanizmu kierowniczego, wreszcie takie przeróbki nadwozia, które powodują zmianę nosności, znaczną zmianę ciężaru własnego pojazdu lub też przesunięcie jego środka ciężkości.

§ 26. Po upływie terminów wskazanych w § 23 wojewódzka władza administracji ogólnej zarządzi ściągnięcie nieprzedłużonych dowodów rejestracyjnych oraz odebranie znaków rejestracyjnych.

§ 27. Właściciele pojazdów obowiązani są w ciągu czternastu dni od otrzymania dowodu rejestracyjnego lub jego przedłużenia przedstawić dowód lub przedłużenie powiatowej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu.

§ 28. (1) Właściciele pojazdów obowiązani są najdalej w ciągu dni czternastu zawiadomić powiatową władzę administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, o wszelkich okolicznościach wywołujących zmianę danych, zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej zaznacza zgłoszone zmiany w dowodzie rejestracyjnym i w wykazach urzędowych, oraz zawiadamia o nich wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(3) Jeżeli w pojeździe dokonano ważnych zmian konstrukcyjnych (§ 25) albo ma być przeznaczony do użytku publicznego pojazd, który dotychczas na cel ten nie był używany, powiatowa władza administracji ogólnej zawiadamia o tem wojewódzką władzę administracji ogólnej, która podda pojazd zbadaniu technicznemu.

§ 29. (1) W razie przeniesienia miejsca stałego postoju pojazdu do miejscowości znajdującej się na obszarze innego województwa, właściciel pojazdu powinien w ciągu czternastu dni po przybyciu do nowego miejsca stałego postoju wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, właściwej według nowego miejsca stałego postoju pojazdu, o zarejestrowanie pojazdu i o wydanie nowych tablic ze znakami rejestracyjnemi. Do podania należy dołączyć dowód

uiszczenia opłaty, wymaganej w myśl § 105, oraz dowód rejestracyjny i tablice ze znakami rejestracyjnemi.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej, po dokonaniu odpowiednich zmian w dowodzie rejestracyjnym, zwraca dowód właścicielowi pojazdu i wydaje nowe znaki rejestracyjne bez technicznego badania pojazdu, o ile nie zachodzą okoliczności, wskazane w ustępie trzecim § 28, zwrócone zaś znaki rejestracyjne odsyła władzy, która znaki wydała, zawiadamiając ją o nowem miejscu stałego postoju pojazdu.

§ 30. (1) Wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się pojazd, może zarządzić w każdym czasie ponowne zbadanie pojazdu w trybie ustalonym w § 18, o ile zachodzi przypuszczenie, że pojazd znajduje się w stanie niebezpiecznym dla ruchu.

(2) W razie stwierdzenia, że pojazd nie odpowiada warunkom wymienionym w §§ 4, 5, 6, 7, 8 i 10, jako też w razie niedostarczenia przez właściciela w wyznaczonym terminie pojazdu do zbadania bez usprawiedliwienia powodów takiego niedostarczenia, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić:

a) odebranie dowodu rejestracyjnego do czasu usunięcia braków lub przedstawienia pojazdu do zbadania;
b) cofnięcie dowodu rejestracyjnego i odebranie znaków rejestracyjnych na stałe, jeżeli usunięcie braków jest niemożliwe.

(3) O ile cofnięcie dowodu rejestracyjnego i odebranie znaków rejestracyjnych na stałe zostało zarządzone przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, w której okręgu nie znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, cofnięty dowód i odebrane znaki rejestracyjne należy przesłać władzy, która je wydała.

§ 31. Jeżeli względy bezpieczeństwa publicznego tego wymagają, powiatowa władza administracji ogólnej, w której okręgu pojazd się znajduje, może czasowo zabronić używania pojazdu, obowiązana jest jednak bezzwłocznie donieść o tem zarządzeniu przełożonej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która albo uchyli powyższe zarządzenie, albo wyda zarządzenia w myśl § 30.

§ 32. (1) Jeżeli pojazd ma być przeznaczony do jazd, które nie mają charakteru normalnego użytkowania, wojewódzka władza administracji ogólnej może wydać specjalne pozwolenie na czasowe dopuszczenie pojazdu do ruchu (wzór pozwolenia w załączniku Nr. 4) oraz próbne znaki rejestracyjne, po złożeniu przez interesowanego podania i uiszczeniu opłaty (§ 109).

(2) Korzystanie z pozwolenia dozwolone jest tylko w zakresie i na warunkach w niem wyszczególnionych.

§ 33. Próbne znaki rejestracyjne powinny czynić zadość wymaganiom, ustalonym w §§ 20 i 21, różniąc się jednak od stałych znaków rejestracyjnych tem, że:

a) litery mają być koloru czarnego, a cyfry czerwonego;
b) po cyfrach mają być dodane litery „PR“, oddzielone od cyfr czarną kreską;
c) numeracja ma być prowadzona w każdem województwie osobno, zaczynając od jedynki.

§ 34. Osoby i przedsiębiorstwa, które korzystają z pozwoleń, wymienionych w § 32 dłużej niż 30 dni, obowiązane są prowadzić książkę wyjazdów według wzoru ustalonego w załączniku Nr. 5, którą mają okazywać władzom na każde żądanie.

§ 35. (1) Pojazdy o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżające po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogące rozwinąć szybkości większej niż 10 kilometrów na godzinę, mają być tylko zgłoszone u powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej ze względu na miejsce stałego postoju pojazdu.

(2) W razie wątpliwości, czy dany pojazd podpada pod postanowienia ustępu pierwszego, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić techniczne zbadanie takiego pojazdu, w trybie przewidzianym w § 18.

Dział czwarty.

Prowadzenie pojazdów.

§ 36. (1) Ruch pojazdów mechanicznych na drogach publicznych bitych i brukowanych powinien odbywać się na twardej nawierzchni; jeśli jednak na drogach istnieją miękkie letnie tory, wówczas ruch może odbywać się także na tych torach.

(2) Stosowanie urządzeń przeciwślizgowych (klamer, łańcuchów, ostróg itp.) na drogach o nawierzchni bitej lub brukowanej, dopuszczalne jest tylko podczas ślizgawicy lub na śniegu.

§ 37. (1) Szybkość ruchu pojazdów powinna być normowana w ten sposób, aby bezpieczeństwo publiczne nie było zagrożone i aby kierowca panował w każdej sytuacji nad pojazdem.

(2) Największa dopuszczalna szybkość ruchu pojazdów, których całkowita waga, złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, jest większa niż 3500 kilogramów nie może przekraczać dla pojazdów na obręczach metalowych — 15 kilometrów, na pełnych obręczach gumowych — 25 kilometrów i na drążonych obręczach gumowych — 40 kilometrów na godzinę.

§ 38. W zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli zabrania się prowadzenia pojazdów: ciężarowych na metalowych obręczach z szybkością przekraczającą — 10 kilometrów, ciężarowych na pełnych obręczach gumowych — 15 kilometrów, ciężarowych na drążonych obręczach gumowych — 20 kilometrów i osobowych — 40 kilometrów na godzinę.

§ 39. Na mostach, przed któremi umieszczono odpowiednie ostrzeżenie, szybkość ruchu pojazdu powinna być zmniejszona do następujących norm:

a) dla pojazdów, których całkowita waga złożona z ciężaru własnego i największego dopuszczalnego obciążenia, przekracza 3500 kilogramów, — 10 kilometrów na godzinę,
b) dla pozostałych pojazdów — 20 kilometrów na godzinę.

§ 40. (1) Na skrzyżowaniach dróg, z wyjątkiem ulic w miastach, w których co do skrzyżowań obowiązują specjalne przepisy wydane na

mocy § 54, kierowca powinien ustąpić pierwszeństwa pojazdom nadjeżdżającym z jego prawej strony.

(2) Na skrzyżowaniach dróg, jak również, gdy droga nie jest widoczną, kierowca powinien zmniejszyć szybkość pojazdu.

§ 41. Kierowca obowiązany jest:

a) podczas jazdy trzymać się prawej strony drogi w kierunku jazdy, o ile szczególne warunki miejscowe nie stoją temu na przeszkodzie;
b) zboczyć na prawo — przy mijaniu jadących lub idących w przeciwnym kierunku oraz gdy jest wyprzedzany;
c) zboczyć na lewo — gdy wyprzedza dążących w tym samym kierunku.

§ 42. (1) Kierowca obowiązany jest przed wyprzedzaniem dawać ostrzegawcze sygnały dźwiękowe, a ostrzeżeni obowiązani są zboczyć na prawo i przepuścić wyprzedzającego po swej lewej stronie.

(2) Kierowca może wyprzedzać tylko wówczas, gdy droga jest odpowiednio szeroka, gdy przed wyprzedzanym znajduje się dostateczna przestrzeń wolna i nikt nie zbliża się z przeciwnej strony.

(3) Zabrania się wyprzedzać na takich odcinkach drogi, gdzie droga nie jest widoczna na dostateczną odległość, jako też na mostach, skrętach i skrzyżowaniach dróg.

(4) Przy mijaniu powinien kierowca zmniejszyć szybkość tak, aby mijanie mogło odbyć się bezpiecznie dla wymijanych, a w razie grożącego niebezpieczeństwa — wstrzymać pojazd.

§ 43. (1) Kierowca, chcąc zatrzymać pojazd, cofnąć go lub skręcić w bok, powinien dać znak o swoim zamiarze zygnałem dźwiękowym oraz ruchem ręki, lub zapomocą specjalnego przyrządu, którego działanie jest widoczne i łatwo zrozumiałe zarówno dla znajdujących się z przodu, jak i z tyłu pojazdu.

(2) Przy zatrzymywaniu pojazdu kierowca obowiązany jest sprowadzić go na prawą stronę drogi (w kierunku ruchu) jaknajdalej od środka drogi, a w każdym razie w ten sposób, aby nie zatamować ruchu na drodze.

§ 44. (1) Kierowca pojazdu obowiązany jest zawczasu dawać dźwiękowe sygnały ostrzegawcze:

a) przed wyprzedzaniem;
b) na skrzyżowaniach dróg;
c) tam, gdzie droga nie jest widoczna na przestrzeni dostatecznej do zatrzymania pojazdu;
d) w innych okolicznościach, w których zachodzi tego potrzeba.

(2) Zabrania się nadużywać sygnałów dźwiękowych oraz używać ich bez potrzeby.

(3) Zabrania się używania jako sygnałów ostrzegawczych dzwonków, n w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli — gwizdawek i sygnałów o silnym przejmującym dźwięku, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w § 46.

§ 45. (1) Od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły pojazd powinien mieć zapalone dwie latarnie przednie, tylną latarnię czerwoną oraz mieć oświetlone tylne znaki rejestracyjne.

(2) Używanie reflektorów dozwolone jest jedynie tam, gdzie nie ma oświetlenia publicznego lub gdzie ono jest niedostateczne.

(3) Przy wymijaniu z zapalonemi reflektorami pojazdów jadących z przeciwnej strony, kierowca obowiązany jest opuścić rażący snop światła, zmniejszyć jego natężenie lub przełączyć reflektory na latarnie tak, aby światło nie raziło jadących z przeciwej strony, a pozostawiało drogę dostatecznie oświetloną na 25 metrów przed pojazdem.

(4) Podczas postoju na drodze po zapadnięciu zmroku oraz podczas silnej mgły, kierowca obowiązany jest zaświecić tylną latarkę czerwoną oraz oświetlić tylne znaki rejestracyjne.

§ 46. (1) Kierowcy pojazdów straży ogniowej i policji państwowej, śpieszących do wypadków, nie są obowiązani stosować się do przepisów o szybkości, o ruchu pojazdów na skrzyżowaniach dróg i ulic, o mijaniu i wyprzedzaniu pojazdów, oraz mogą używać odmiennego oświetlenia i odrębnych sygnałów dźwiękowych, a znajdujący się na drodze obowiązani są zawczasu usuwać się z drogi i pozostawiać miejsce wolne tym pojazdom.

(2) Pozatem, o ile to jest konieczne ze względu na interes publiczny, wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą nadawać uprawnienia, wymienione w ustępie pierwszym, ambulansom sanitarnym pewnych instytucyj publicznych i prywatnych; z uprawnień tych mogą korzystać tylko ambulanse śpieszące do wypadków.

(3) Wojewódzkie władze administracji ogólnej mogą zabronić osobom prywatnym używania na pewnym obszarze sygnałów dźwiękowych, używanych na tym obszarze przez instytucje, wymienione w ustępach pierwszym i drugim, w okolicznościach przytoczonych w tych ustępach.

§ 47. Kierowca pojazdu obowiązany jest stosować się do znaków, dawanych mu przez funkcjonarjuszów służby drogowej, tudzież policji państwowej i urzędów gminnych oraz do znaków, sygnałów mechanicznych, świetlnych itd., ustawianych na drogach publicznych przez właściwe władze.

§ 48. Kierowcy pojazdów, których całkowita waga przekracza 3500 kilogramów, obowiązani są przy wjazdach na mosty zwracać uwagę na tablice, określające dopuszczalne obciążenie mostu (ciężar ruchomy), i w razie, gdy całkowita waga pojazdu przekracza wskazane na tablicy obciążenie, nie powinni przejeżdżać przez most bez specjalnego pozwolenia właściwego zarządu drogowego.

§ 49. Kierowca pojazdu, który spowodował wypadek z ludźmi, powinien niezwłocznie zatrzymać pojazd i przyjść z pomocą ofiarom wypadku.

§ 50. Przed każdym wyjazdem kierowca powinien upewnić się, czy pojazd znajduje się w stanie zdatnym do ruchu w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 51. Zabrania się kierowcy:

a) prowadzić pojazd, będąc w stanie nietrzeźwym;
b) oddalać się od pojazdu przy pracującym silniku lub bez sprowadzenia pojazdu na

prawą stronę jezdni jaknajdalej od środka drogi, albo wreszcie bez zaciśnięcia hamulca i bez zastosowania urządzenia, uniemożliwiającego wprawienie pojazdu w ruch przez osoby niepowołane;

c) dopuszczać do dymienia pojazdu z wyjątkiem chwili ruszania z miejsca i zmiany szybkości;

d) dopuszczać do hałaśliwego wydmuchu gazów spalinowych w zabudowanych dzielnicach miast, uzdrowisk i innych osiedli oraz przy wymijaniu ludzi i zwierząt;

e) ładować pojazd w ten sposób, aby szerokość naładowanego pojazdu przekraczała 2,5 metra, a ogólna wysokość nad poziomem drogi 4 metry.

§ 52. (1) Właściciel pojazdu lub jego pełnomocnik tudzież kierowca obowiązani są dbać o należyte zaopatrzenie pojazdu we wszystkie przepisane przyrządy i urządzenia, o prawidłowe ich działanie oraz o zaopatrzenie pojazdu w przepisane znaki rejestracyjne.

(2) Znaki rejestracyjne powinny być utrzymywane w stanie czytelnym.

(3) Właściciel pojazdu lub jego pełnomocnik tudzież kierowca są odpowiedzialni za rozmyślne albo nieostrożne dopuszczenie do samodzielnego prowadzenia pojazdu osoby, nie posiadającej pozwolenia na prowadzenie takiego pojazdu, oraz za rozmyślne lub nieostrożne dopuszczenie do ruchu na drogach publicznych pojazdu, który nie jest zaopatrzony w dowód rejestracyjny, względnie w specjalne pozwolenie na próbną jazdę, lub w międzynarodowe świadectwo drogowe.

§ 53. (1) Kierowca pojazdu obowiązany jest mieć przy sobie pozwolenie na prowadzenie pojazdu oraz dowód rejestracyjny pojazdu albo specjalne pozwolenie na próbną jazdę, międzynarodowe świadectwo drogowe, lub wojskowy dowód rejestracyjny.

(2) Kierowca powinien okazywać powyższe dokumenty na żądanie funkcjonarjuszów służby drogowej, urzędów gminnych, tudzież policji państwowej.

§ 54. Stosownie do specjalnych warunków miejscowych, związanych z bezpieczeństwem ruchu lub ze stanem dróg i mostów, wojewódzkie władze administracji ogólnej władne są:

a) wydawać w ramach niniejszego rozporządzenia szczegółowe przepisy o ruchu pojazdów;

b) zamykać lub ograniczać czasowo ruch pojazdów albo niektórych ich rodzajów w poszczególnych miejscowościach lub na określonych odcinkach dróg.

§ 55. W wypadkach nagłych, gdy względy bezpieczeństwa ruchu tego wymagają, zarządzenia, wymienione w punkcie b) § 54, władna jest wydać również powiatowa władza administracji ogólnej, wszelako powinna bezzwłocznie donieść o tem właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, od której zależy zatwierdzenie albo uchylenie wydanego zarządzenia.

§ 56. Wojewódzkie władze administracji ogólnej zawiadamiają Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych o przepisach, jakie wydały na podstawie § 54 jednocześnie z ich ogłoszeniem.

Dział piąty.

Pozwolenia na prowadzenie pojazdów.

§ 57. (1) Do samodzielnego prowadzenia pojazdów upoważnione są osoby, które posiadają:

a) pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego (§ 63);

b) pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego (§ 76);

c) pozwolenie na prowadzenie pojazdów wojskowych (§ 94), albo

d) międzynarodowe świadectwo drogowe (§§ 95, 99).

(2) Do prowadzenia pojazdów o specjalnem przeznaczeniu, przejeżdżających po drogach publicznych tylko okolicznościowo, a nie mogących rozwinąć szybkości ponad 10 kilometrów na godzinę, uzyskanie pozwolenia nie jest wymagane.

§ 58. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów nie może być udzielone osobom, które:

a) nie ukończyły 16 lat życia, o ile chodzi o prowadzenie motocykli bez wózków doczepnych, a 18 lat, gdy chodzi o prowadzenie wszelkich innych pojazdów;

b) posiadają wady organiczne lub psychiczne, uniemożliwiające lub utrudniające prowadzenie pojazdu, albo podlegają nałogom, utrudniającym prawidłowe prowadzenie pojazdów;

c) nie rozumieją języka polskiego i nie umieją czytać po polsku w takim stopniu, aby mogły orjentować się w warunkach ruchu drogowego.

§ 59. (1) Ubiegający się o pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, powinien wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jego zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości.

(2) Podanie powinno zawierać oświadczenie ubiegającego się o pozwolenie, czy nie odmówiono mu już udzielenia pozwolenia i czy nie odebrano lub nie cofnięto mu udzielonego już poprzednio pozwolenia.

(3) Do podania powinny być załączone:

a) metryka (świadectwo) urodzin lub inny dowód stwierdzający wiek;

b) świadectwo lekarskie stwierdzające, że ubiegający się o pozwolenie nie posiada wad wymienionych w punkcie b) § 58, sporządzone według wzoru, ustalonego w załączniku Nr. 6 do niniejszego rozporządzenia, a wydane w okresie dni 30-tu przed datą wniesienia podania:

c) dwie nienaklejone fotografje.

(4) Wojewódzka władza administracji ogólnej może:

a) zażądać od ubiegającego się o pozwolenie przedstawienia wyciągu z ksiąg meldunkowych albo innego dowodu stwierdzającego, że interesowany stale zamieszkuje lub znajduje się co najmniej dni 30 na obszarze

województwa (m. stołecznego Warszawy);
b) zarządzić zbadanie interesowanego przez urzędowego lekarza.

§ 60. Jeżeli nie zachodzą przeszkody, przewidziane w § 58, wojewódzka władza administracji ogólnej zawezwie interesowanego do uiszczenia opłaty egzaminacyjnej (§ 110) oraz do poddania się egzaminowi w wyznaczonym terminie.

§ 61. (1) Egzamin odbywa się przed komisją egzaminacyjną, w której skład wchodzą wyznaczeni przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) urzędnik wojewódzkiej okręgowej dyrekcji robót publicznych (wydziału robót publicznych, oddziału ruchu ulicznego komisarjatu rządu miasta stołecznego Warszawy), jako przewodniczący i urzędnik wydziału bezpieczeństwa publicznego.

W razie różnicy zdań decyduje głos przewodniczącego.

(2) Potrzebny do egzaminu pojazd powinien być dostarczony przez interesowanego.

§ 62. Interesowany powinien przy egzaminie wykazać się:
a) praktyczną umiejętnością prowadzenia pojazdu;
b) znajomością porządkowych przepisów drogowych, tak ogólnych jak i szczegółowych, obowiązujących na obszarze danego województwa (stołecznego miasta Warszawy);
c) podstawowemi wiadomościami technicznemi o ogólnej konstrukcji pojazdu i o działaniu głównych jego części;
d) umiejętnością obchodzenia się z benzyną i innemi materjałami spalinowemi.

§ 63. (1) Jeżeli wynik egzaminu jest pomyślny, wojewódzka władza administracji ogólnej wydaje pozwolenie (wzór Nr. 7) na prowadzenie:
a) wszelkich pojazdów mechanicznych;
b) wszelkich pojazdów mechanicznych z wyjątkiem motocykli;
c) motocykli z wózkami doczepnemi, lub
d) motocykli bez wózków doczepnych.

(2) Pozwolenie na prowadzenie pojazdów wydane na podstawie niniejszego paragrafu nie uprawnia do prowadzenia pojazdów przznaczonych do użytku publicznego.

§ 64. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu interesowany ma prawo zdawać egzamin jeszcze dwukrotnie. Przy egzaminie po raz drugi względnie trzeci interesowany może być zwolniony od zdawania egzaminu z tej jego części, w której wykazał dostateczne wiadomości przy poprzednim egzaminie. Termin ponownego egzaminu nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie dni 30 od pierwszego i dni 60 od drugiego egzaminu.

§ 65. W razie niepomyślnego wyniku pierwszego lub drugiego egzaminu, wojewódzka władza administracji ogólnej, nie odmawiając wydania pozwolenia, może z urzędu wyznaczyć ponowny egzamin z zachowaniem terminu podanego w § 64.

§ 66. Posiadający pozwolenie na prowadzenie pojazdów, wymienionych w punktach b), c), albo d) ustępu pierwszego § 63, może uzyskać pozwolenie na prowadzenie wszelkiego rodzaju pojazdów po złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu uzupełniającego.

§ 67. (1) Wojskowy, nie posiadający pozwolenia na prowadzenie wojskowych pojazdów, może uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdów nie wojskowych w trybie przewidzianym w poprzednich paragrafach.

(2) Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, bez składania egzaminu, po wniesieniu do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej opdania z dołączeniem:
a) pozwolenia na prowadzenie wojskowch pojazdów lub uwierzytelnionego odpisu tegoż pozwolenia;
b) dwóch nienaklejonych fotografij;
c) pisemnego pozwolenia swego dowódcy (komendanta, lub kierownika, posiadającego prawa co najmniej dowódcy pułku).

§ 68. Wojskowy zawodowy lub odbywający obowiązkową czynną służbę wojskową, który posiada pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów, może otrzymać po zwolnieniu z wojska pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych do użytku publicznego, bez składania egzaminu, o ile w ciągu roku od daty zwolnienia z wojska złoży do właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej podanie z dołączeniem pozwolenia wojskowego lub uwierzytelnionego odpisu tegoż, świadectwa lekarskiego (załącznik Nr. 6), oraz dwóch nienaklejonych fotografij.

§ 69. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów nie przeznaczonych do użytku publicznego, są ważne na przeciąg trzech lat od daty wystawienia.

§ 70. (1) W celu uzyskania przedłużenia pozwolenia kierowca powinien przed upływem terminu jego ważności wnieść podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jego zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej może zażądać przedstawienia dokumentów, dotyczących miejsca zamieszkania, albo czasowego pobytu kierowcy, a w razie wątpliwości co do stanu jego zdrowia, zażądać przedstawienia nowego świadectwa lekarskiego (załącznik Nr. 6) i ewentualnie zarządzić zbadanie go przez lekarza urzędowego.

§ 71. (1) Wojewódzka władza administracji ogólnej odmówi przedłużenia pozwolenia w razie stwierdzenia, że kierowca posiada wady wymienione w punkcie b) § 58.

(2) O ile nie zachodzą przeszkody, przewidziane w ustępie pierwszym, wojewódzka władza administracji ogólnej udziela przedłużenia pozwolenia na okres trzech lat (załącznik Nr. 7).

§ 72. W razie wniesienia podania o przedłużenie pozwolenia po upływie terminu tego ważności, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić ponowny egzanim i uzależnić udzielenie przedłużenia od wyniku tego egzaminu.

§ 73. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego nie może być udzielone osobom, które:

a) nie mają ukończonych 21 lat;
b) nie posiadają przynajmniej od roku pozwolenia na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego;
c) służą w wojsku w charakterąe wojskowych zawodowych lub odbywają obowiązkową czynną służbę wojskową;
d) nie posiadają kwalifikacyj, dających gwarancję, że zawód kierowcy pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego wykonywać będą bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego.

§ 74. (1) Osoba, która chce uzyskać pozwolenie na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, powinna wnieść za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej podanie do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce jej zamieszkania albo miejsce czasowego pobytu, trwającego co najmniej 30 dni w jednej miejscowości. Do podania powinno być dołączone pozwolenie na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego, albo pozwolenie na prowadzenie wojskowych pojazdów.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej po zebraniu wiadomości o ubiegającym się o pozwolenie, a w szczególności po ustaleniu, czy i za co był karany, oraz czy oddaje się pijaństwu lub innym szkodliwym nałogom, przesyła podanie z własną opinją i wnioskiem do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

§ 75. Wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie ubiegającego się o pozwolenie przez lekarza urzędowego i uzależnić udzielenie pozwolenia od złożenia dodatkowego egzaminu w celu wykazania umiejętności jazdy w miejscowościach o większym ruchu ulicznym.

§ 76. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego udziela wojewódzka władza administracji ogólnej według wzoru ustalonego w załączniku Nr. 8 do niniejszego rozporządzenia, zatrzymując pozwolenie na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego.

§ 77. Pozwolenia na prowadzenie pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego są ważne na przeciąg trzech lat od daty wystawienia. Przedłużenie terminu ważności tych pozwoleń ma być dokonywane co trzy lata w trybie, ustalonym w §§ 70, 71 i 72.

§ 78. (1) Jeżeli po wydaniu pozwolenia na prowadzenie pojazdów zostaną ujawnione albo zajdą okoliczności, które w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia powodują odmowę udzielenia pozwolenia, wojewódzka władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenie lub udzieliła ostatniego przedłużenia, zarządzi cofnięcie pozwolenia.

(2) Wojewódzka władza administracji ogólnej może również zarządzić cofnięcie pozwolenia na prowadzenie pojazdów nieprzeznaczonych do użytku publicznego, jeżeli zostaną stwierdzone takie okoliczności, które wskazują, że kierowca nie daje gwarancji prowadzenia pojazdu bez narażenia na szkodę bezpieczeństwa publicznego.

(3) Jeśli zostanie stwierdzone, że osoba posiadająca pozwolenie na prowadzenie pojazdów, nieprzeznaczonych lub przeznaczonych do użytku publicznego, dopuściła się przekroczeń mniejszej wagi lub stała się czasowo niezdolną do prowadzenia pojazdu, wojeódzka władza administracji ogólnej, która wydała pozwolenia lub udzieliła ostatniego przedłużenia może zarządzić czasowe odebranie pozwolenia.

§ 79. Pozwolenie na prowadzenie pojazdów powinno być cofnięte:

a) gdy kierowca spowodował wypadek będąc w stanie nietrzeźwym;
b) jeżeli nie zatrzymał w razie spowodowanego przez się wypadku z ludźmy i nie przyszedł z pomocą ofiarom wypadku, lub
c) gdy stwierdzono stałą jego niezdolność do prowadzenia pojazdów.

§ 80. O ile dla stwierdzenia okoliczności, uzasadniających cofnięcie albo czasowe odebranie pozwolenia, zachodzi potrzeba sprawdzenia stanu zdrowia kierowcy, wojewódzka władza administracji ogólnej może zarządzić zbadanie go przez lekarza urzędowego. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo do zbadania w oznaczonym terminie powoduje cofnięcie pozwolenia.

§ 81. W razie czasowego odebrania pozwolenia, zwrócenie pozwolenia ma nastąpić po upływie określonego w zarządzeniu terminu, względnie może być uzależnione od powtórnego złożenia egzaminu olbo od wypełnienia innych warunków, ustalonych w zarządzeniu, lub wreszcie o wyniku sprawy sądowo karnej, gdy okoliczności, które spowodowały czasowe odebranie pozwolenia, mają być przedmiotem rozprawy sądowo-karnej.

§ 82. W nagłych wypadkach, gdy względy bezpieczeństwa publicznego tego wymagają, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić tymczasowe odebranie pozwolenia na prowadzenie pojazdów, zarówno przeznaczonych do użytku publicznego, jak i nieprzeznaczonych do tego użytku, obowiązana jest jednak bezzwłocznie donieść o tem zarządzeniu wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która wydała względnie ostatnio przedłużyła pozwolenie. Władza ta może uchylić zarządzenie powiatowej władzy administracji ogólnej, albo wydać zarządzenie w myśl § 78.

Dział szósty.

Wyścigi pojazdów.

§ 83. (1) Urządzanie wyścigów pojazdów na drogach publicznych bez zezwolenia władz jest wzbronione.

(2) Pozwolenie na urządzenie wyścigów wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej po zasięgnięciu opinji zarządów drogowych i powiatowych władz administracji ogólnej.

(3) Pozwolenie na wyścigi pojazdów, mające się odbyć na obszarze kilku województw,

wydaje Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 84. Przekroczenie przy wyścigach szybkości ruchu pojazdów, przepisanej w niniejszem rozporządzeniu, może być dozwolone, o ile droga, na której mają się odbyć wyścigi, zostanie na czas wyścigów zamknięta dla ruchu publicznego.

Dział siódmy.

Pociągi drogowe.

§ 85. (1) W pociągu drogowym obręcze kół każdego wozu przyczepnego powinny być urządzone zgodnie z postanowieniami § 4 niniejszego rozprządzenia.

(2) Używanie przy wozach przyczepnych urządzeń przeciwślizgowych, jak klamer, łańcuchów, ostóg i t. p. dozwolone jest na drogach o nawierzchni bitej lub brukowanej tylko podczas ślizgawicy lub na śniegu.

§ 86. Gdy pociąg drogowy składa się z pojazdu i wozu doczepnego, niezaopatrzonego we wspornik, lub z większej ilości wozów przyczepnych, wówczas każdy wóz przyczepny powinien posiadać hamulec.

§ 87. (1) Każdy wóz przyczepny pociągu drogowego powinien posiadać w widocznem miejscu tabliczkę metalową z czytelnie podanym ciężarem własnym i największem dopuszczalnem obciążeniem.

(2) Z tyłu ostatniego wozu przyczepnego powinien być umieszczony znak rejestracyjny taki sam, jak tylny znak pojazdu, oraz czerwona latarka.

(3) Od zmroku do świtu oraz podczas silnej mgły, znak ten powinien być oświetlony, a latarka zapalona.

§ 88. Normy szybkości jazdy dla ciężkich pojazdów (§§ 37, 38 i 39) stosują się również i do pociągów drogowych, zależnie od rodzaju obręczy kół pojazdu ciągnącego, jak i wozów przyczepnych. Jednak szybkość ruchu pociągu drogowego nawet przy jednym wozie przyczepnym i całkowitej wadze zespołu mniejszej niż 3.500 kilogramów, nie może przekraczać 40 kilometrów na godzinę.

§ 89. Dla dopuszczenia do ruchu na drogach publicznych pociągu drogowego o dwóch lub większej ilości wozów przyczepnych wymagane jest specjalne pozwolenie.

§ 90. Dla otrzymania specjalnego pozwolenia należy wnieść do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się stałe miejsce postoju pociągu drogowego, podanie z wymienieniem:

a) dróg, po których pociąg ma kursować,
b) całkowitej wagi pojazdu ciągnącego i każdego przyczepnego wozu, złożonej z ciężaru własnego i największego dupuszczalnego obciążenia,
c) ciężaru przypadającego na najbardziej obciążoną oś,
d) szerokości obręczy, średnicy i rodzaju kół zarówno pojazdu ciągnącego, jak i wozów przyczepnych,
e) urządzenie hamulców,
f) największego przewidywanego składu zespołu,
g) zamierzonej szybkości ruchu.

§ 91. (1) Specjalne pozwolenie wydaje właściwa według miejsca stałego postoju pojazdu wojewódzka władza administracji ogólnej po zasięgnięciu, o ile chodzi o drogi nie znajdujące się w zarządzie państwowym, opinji interesowanych zarządów drogowych. Jeżeli pociąg ma kursować na obszarze kilku województw, wspomniane wyżej pozwolenie ma być wydane w porozumieniu z zainteresowanemi wojewódzkiemi władzami administracji ogólnej.

(2) W pozwoleniu należy wymienić drogi, po których pociąg może kursować oraz wyszczególnić warunki, wymagane ze względu na bezpieczeństwo publiczne i ochronę dróg, w szczególności ząś określić największą dopuszczalną szybkość ruchu, oraz liczbę osób niezbędnych dla obsugi pociągu.

§ 92. O ile zostanie stwierdzone, że przepisane warunki nie są przestrzegane lub, że kursowanie pociągu oddziaływa szkodliwie na drogi publiczne, specjalne pozwolenie może być cofnięte zarądzeniem tej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, która je wydała.

Dział ósmy.

Wojskowe pojazdy.

§ 93. Wojskowe pojazdy podlegają przepisom działu drugiego i czwartego niniejszego rozporządzenia, o ile poszczególne paragrafy nie zawierają postanowień odmiennych.

§ 94. (1) Dopuszczanie do ruchu wojskowych pojazdów, ustalenie dla nich znaków rejestracyjnych, wydawanie dowodów rejestracyjnych, oraz wydawanie pozwoleń na prowadzenie ich przez wojskowych zawodowych i odbywających obowiązkową czynną służbę wojskową, należy do właściwych władz wojskowych.

(2) W skład komisji egzaminacyjnej dla kierowców wojskowych wchodzi delegat wojewódzkiej władzy administracji ogólnej z głosem decydującym w zakresie znajomości przepisów porządkowych na drogach publicznych.

(3) Pozwolenia wojskowe na prowadzenie pojazdów powinny odpowiadać pozwoleniom przewidzianym w niniejszem rozporządzeniu.

Dział dziewiąty.

Międzynarodowy ruch pojazdów.

§ 95. (1) Osoby pragnące skorzystać z pojazdu, dopuszczonego do ruchu w Polsce, w jednem z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji z dnia 11 października 1909 r., dotyczącej ruchu automobilowego (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 86, poz. 668), powinny zaopatrzyć się w międzynarodowe świadectwo drogowe „Certificat International de Route pour La Circulation Temporaire a L'Etranger", według wzoru ustalonego w załącznikach „A" i „B" do wymienionej konwencji.

(2) Międzynarodowe świadectwa drogowe wydaje wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, na mocy nieprzedawnionego dowodu rejestracyjnego pojazdu, oraz pozwolenia na prowadzenie pojazdów.

(3) Międzynarodowe świadectwa drogowe zgodnie z konwencją z dnia 11 października 1909 r. są ważne na przeciąg jednego roku od daty wystawienia.

§ 96. Automobilklub Polski w Warszawie upoważniony jest również do wydawania międzynarodowych świadectw drogowych. Swiadectwa te powinny być potwierdzone przez Komisarza Rządu miasta stołecznego Warszawy.

§ 97. (1) Osoby wymienione w § 95 powinny zaopatrzyć pojazd w tablicę z literami „PL" (inicjałem), ustalającemi polską przynależność państwową, według wzoru podanego w punkcie 3 art. 6 konwencji z dnia 11 października 1909 r. i w załączniku „C" do tej konwencji. Tablica ta ma być umieszczona z tyłu pojazdu.

(2) Zabrania się używania tej tablicy przed uzyskaniem międzynarodowego świadectwa drogowego i po upływie terminu jego ważności.

§ 98. W międzynarodowym ruchu pojazdów przynależność państwową oznacza się następującemi literami (inicjałami):

Austrja — „A", Belgja — „B", Wielka Brytanja — „GB", Bułgarja — „BG", Czechosłowacja — „CS", Danja — „DK", Estonja — „EW", Francja — „F", Finlandja — „SF", Wolne miasto Gdańsk — „DA", Grecja — „GR", Hiszpanja — „E", Holandja — „NL", Indje — „BI", Irlandja — „SE", Jugosławja „SHS", Lichtenstein — „FL", Litwa — „LT", Luksemburg — „L", Łotwa — „LR", Monaco — „MC", Niemcy „D", Norwegja — „N", Polska „PL", Portugalja — „P", Rumunja — „RM", Zagłębie Sarry — „SA", Szwajcarja — „CH", Szwecja — „S", Turcja — „TR", Węgry — „H", Włochy — „I", Związek Soc. Rep. Rad — „SU".

§ 99. Osoby pragnące korzystać z pojazdów, dopuszczonych do ruchu w jednem z państw, które przystąpiły do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, mogą używać tych pojazdów na drogach publicznych Rzplitej Polskiej, o ile posiadają prawidłowo wystawione i nieprzedawnione międzynarodowe świadectwo drogowe, o ile odnośne pojazdy są zaopatrzone w znaki rejestracyjne państwa, z którego pochodzą, i w umieszczoną z tyłu pojazdu tablicę z literami ustalającemi ich przynależność państwową (inicjał). Tablica ta od zmroku do świtu i podczas silnej mgły powinna być oświetlona.

§ 100. (1) Czas używania pojazdu dopuszczonego do ruchu na podstawie § 99 ogranicza się terminem ważności międzynarodowego świadectwa drogowego.

(2) Przy wjeździe i wyjeździe oraz w czasie ruchu w granicach Rzplitej Polskiej międzynarodowe świadectwo drogowe powinno być okazywane na każde żądanie funkcjonarjuszów służby celnej i drogowej, tudzież policji państwowej i urzędów gminnych.

§ 101. (1) Zgodnie z postanowieniami art. 3 międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, w razie stwierdzenia, że pojazd przybywający z zagranicy nie odpowiada warunkom wyszczególnionym w art. 1 konwencji, wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu stwierdzono powyższe braki, może odmówić uznania międzynarodowego świadectwa drogowego i zabronić używania pojazdu.

(2) Również w razie stwierdzenia, że kierowca pojazdu przybywającego z zagranicy nie posiada warunków, wyszczególnionych w art. 2 konwencji lub że właściciel albo kierowca pojazdu nie posiadają przynależności państwowej jednego z państw, które przystąpiło do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ruchu automobilowego, — wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stwierdzenia powyższych braków, może odmówić uznania międzynarodowego świadectwa drogowego.

(3) Władza, która odmówiła uznania międzynarodowego świadectwa drogowego, powinna zawiadomić o odmowie wszystkie wojewódzkie władze administracji ogólnej.

§ 102. (1) Przed zarejestrowaniem pojazdu, który przybył z zagranicy bez międzynarodowego świadectwa drogowego wolno go użyć na przeciąg najwyżej 12 godzin jedynie dla dojazdu do najbliższego miasta wojewódzkiego na podstawie kwitu urzędu celnego i pisemnego stwierdzenia przez policję terminu wjazdu.

(2) Kwit powyższy należy ukazywać na żądanie funkcjonarjuszów służby drogowej tudzież policji państwowej i urzędów gminnych.

Dział dziesiąty.

Opłaty.

§ 103. Tytułem zwrotu kosztów, związanych z badaniem typów i rejestracją pojazdów, oraz z egzaminami, interesowani obowiązani są uiścić opłaty w wysokości ustalonej w następnych paragrafach.

§ 104. (1) Opłaty za rejestrację i oględziny poszczególnych pojazdów wynoszą:

Rodzaj pojazdu	Opłaty za każde 100 klg. wagi w stanie gotowym do drogi bez ład.
Samochody osobowe . .	16 złotych
Autobusy	8 "
Motocykle	8 "
Inne pojazdy	2 złote

(2) Za badanie w myśl § 25 pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego, za ponowne badanie pojazdów w wypadkach, przewidzianych w ustępie trzecim § 28 oraz za badanie pojazdów na podstawie § 30, w tym ostatnim wypadku, o ile zostaną stwierdzone w pojeździe braki wskazane w ustępie drugim § 30, będzie pobierane 30% stawek opłat rejestracyjnych, wyszczególnionych w ustępie 1-szym

§ 105. Za zarejestrowanie pojazdu w nowem miejscu stałego postoju pojazdu w myśl § 29 opłata wynosi 20% stawek, wyszczególnionych w ustępie 1-szym § 104.

§ 106. Pobrane opłaty rejestracyjne nie podlegają zwrotowi w razie odmowy zarejestrowania pojazdu.

§ 107. (1) Od obowiązku uiszczania opłat, ustalonych w § 104 i 105, zwolnione są urzędy

państwowe i związki samorządowe, te ostatnie jednak tylko w odniesieniu do pojazdów, które są używane do celów publicznych i o ile użytkowanie ich nie odbywa się na zasadach handlowych.

(2) Nadto wojewódzkie władze administracji ogólnej w poszczególnych wypadkach mogą zwalniać od uiszczania opłat rejestracyjnych instytucje o charakterze społecznym, korzystające z zapomóg państwowych, o ile chodzi o pojazdy używane dla celów publicznych — i o ile użytkowanie ich nie odbywa się na zasadach handlowych. Minister Robót Publicznych może zwalniać od uiszczania opłat kierowników państwowych zarządów drogowych.

§ 108. Opłaty za badanie w myśl § 15 typów pojazdów zbudowanych w kraju. pobierane są według norm wskazanych w § 104 z tem, że jeżeli do zbadania dostarczono tylko podwozie, to wagę tego podwozia przyjmuje się za wagę pojazdu.

§ 109. (1) Opłata za korzystanie z jednej pary znaków próbnych (§ 32) wynosi:

w okresie czasu do 3 dni 5 złotych
„ „ „ „ 7 „ 15 „
„ „ „ „ 30 „ 45 „
za każdy dzień ponad 30 dni — 1 zł, 50 gr.

Za korzystanie ze znaków próbnych na okres do 3 dni dla koniecznych przejazdów, związanych z rejestracją, nie pobiera się opłaty.

§ 110. (1) Opłata za egzamin przed komisją egzaminacyjną, przewidzianą w § 61, wynosi 20 zł. Interesowani powinni uiścić taką samą opłatę przed każdym ponownym lub dodatkowym egzaminem.

(2) Funkcjonarjusze państwowi, przystępujący z polecenia swej władzy służbowej do egzaminu w celu uzyskania pozwolenia na prowadzenie pojazdów, są zwolnieni od opłat egzaminacyjnych wymienionych powyżej w ustępie pierwszym.

Dział jedenasty.
Odwołania i odpowiedzialność.

§ 111. Od orzeczeń i zarządzeń władz administracyjnych, wydanych na podstawie przepisów niniejszego rozp., służy odwołanie w myśl przepisów obowiązujących o środkach prawnych od orzeczeń władz administracyjnych.

§ 112. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozp. będą karani w myśl postanowień rozdziału IV ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz, 656) i w trybie przez tę ustawę przewidzianym.

Dział dwunasty.
Ewidencja pojazdów i kierowców.

§ 113. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny prowadzić księgi zarejestrowanych pojazdów i kierowców.

§ 114. Wojewódzkie władze administracji ogólnej powinny zawiadamiać komisarjat rządu m. st. Warszawy o każdem udzieleniu, przedłużeniu, odmówieniu udzielenia, czasowem odebraniu oraz cofnięciu pozwolenia na prowadzenie pojazdów, podając imię, nazwisko, rok urodzenia i adres kierowcy względnie osoby, której odmówiono udzielenia pozwolenia, oraz imiona jego rodziców, tudzież rodzaj i numer pozwolenia.

§ 115. Komisarjat rządu m. st. Warszawy powinien prowadzić wykaz osób, którym od dnia wejścia w życie niniejszego rozp. udzielono, przedłużono, odmówiono, czasowo odebrano lub cofnięto pozwolenie na prowadzenie pojazdów na obszarze całej Rzplitej Polskiej.

§ 116. Władze administracyjne obowiązane są zawiadamiać komisarjat rządu m. st. Warszawy o każdym wypadku ukarania kierowców pojazdów, podając imię, nazwisko, adres i rok urodzenia kierowcy, imiona jego rodziców oraz przepis naruszony i wymiar kary.

§ 117. Komisarjat rządu m. st. Warszawy powinien prowadzić wykaz kierowców pojazdów, którzy zostali ukarani w drodze sądowej lub administracyjnej.

§ 118. Zebrane w ciągu miesiąca dane, dotyczące czasowego odebrania oraz cofnięcia pozwoleń na prowadzenie pojazdów (§ 114), komisarjat rządu m. st. Warszawy powinien rozsyłać w ciągu pierwszych 5-ciu dni następnego miesiąca wszystkim wojewódzkim władzom administracji ogólnej.

Dział trzynasty.
Przepisy przechodnie.

§ 119. (1) Pojazdy i wozy przyczepne pociągów drogowych. dopuszczone przed wejściem w życiem niniejszego rozp. do ruchu na drogach publicznych, powinny być przystosowane do wymagań, zawartych w ustępie 1-szym § 4 i w ustępie 2-im § 10 niniejszego rozp., w ciągu 6-ciu miesięcy od wejścia jego w życie.

(2) Minister Spraw Wojskowych zarządzi dostosowanie wojskowych pojazdów do wymagań przewidzianych w dziale 2-gim.

§ 120. (1) Pozwolenia na kursowanie pojazdów wydane przed wejściem w życie niniejszego rozp. powinny być zamienione w okresie trzech miesięcy po wejściu w życie rozp. na dowody rejestracyjne według wzoru ustalonego w załączniku Nr. 2.

(2) W celu zmiany dotychczasowych pozwoleń na dowody rejestracyjne przewidziane w niniejszem rozp., interesowani obowiązani są w terminie, określonym w ustępie 1-szym, zgłosić się do wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, w której okręgu znajduje się miejsce stałego postoju pojazdu, a na żądanie tej władzy — przedstawić pojazd do technicznego zbadania.

§ 121. (1) Pozwolenia na prowadzenie pojazdów wydane przed wejściem w życie niniejszego rozp. powinny być zamienione w okresie do 6-ciu miesięcy na nowe odpowiednie pozwolenia na prowadzenie pojazdów według wzoru ustalonego w załącznikach (Nr. 6 i 7).

(2) W celu zmiany pozwoleń interesowani obowiązani są w terminie określonym w ustępie 1-szym zgłosić się do wojewódzkich władz administracji ogólnej, które wydały poprzednie pozwolenia lub w których okręgu znajduje się ich miejsce stałego zamieszkania, albo pobytu trwającego conajmniej 30 dni w 1 miejscowości

(3) Interesowani powinni złożyć:

a) dwie nienaklejone fotografje,

b) świadectwo lekarskie, w razie, gdy pozwolenie na prowadzenie pojazdów było wydane przed 1 stycznia 1925 r.

(4) Nowe pozwolenia mają być wydawane bez poddawania kierowców ponownemu egzaminowi.

a 122. Do czasu zorganizowania przy komisarjacie rządu miasta stołecznego Warszawy centrali ewidencyjnej kierowców pojazdów mechanicznych zawiadomienia przewidziane w § 114 powinny być rozsyłane do wszystkich wojewódzkich władz administracji ogólnej i do komisarjatu rządu miasta stołecznego Warszawy.

§ 123. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po jego ogłoszeniu.

2) Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc przepisy dotychczasowe, dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszem rozporządzeniu, a w szczególności:

a) rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 587),

b) rozporządzenie Ministrów Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 18 października 1924 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 902).

c) rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych z dnia 25 listopada 1924 r. o zmianie § 23 i § 25 rozporządzenia z dnia 6 lipca 1922 r. o ruchu samochodów i innych pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (D. U. R. P. Nr. 104, poz. 951).

Minister Robót Publicznych: Moraczewski.
Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski.
Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i zaznaczam, że rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 29 kwietnia 1928 r.

Wejherowo, 16. V. 28. r.

Starosta: Lipski.

148.

Rozporządzenie policyjne

w sprawie porządków sanitarnych w gminach wiejskich i miejskich Województwa Pomorskiego.

Na podstawie §§ 137 i 139 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30. VII. 1883 i na podstawie §§ 6 lit. b i f, 12 i 15 ustawy o zarządzie policji z 11. III. 1850 r. oraz za zgodą Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego rozporządzam co następuje:

I. Ulice, drogi i place publiczne.

§ 1. Drogi i place publiczne, znajdujące się na terenie gmin wiejskich, winny być stale utrzymywane w porządku i czystości. W szczególności drogi publiczne, przechodzące przez osiedla wiejskie, winny mieć powierzchnię równą, bez wybojów, kałuż i grząskiego błota.

§ 2. Obowiązek naprawy dróg publicznych przechodzących przez osiedla wiejskie i obowiązek usuwania śmieci i innych zanieczyszczeń ciąży na właścicielach tych dróg z wyjątkiem dróg publicznych o twardej nawierzchni, które zarządy gmin obowiązane są oczyszczać ze śmieci i innych zanieczyszczeń, o ile obowiązku tego nie nałożą na właścicieli przyległych nieruchomości po myśli art. 10 ustawy z dnia 7. X. 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. Ust. Nr. 89/20 poz. 656.)

§ 3. Zabrania się:

a) zanieczyszczanie dróg i placów publicznych wypróżnieniami ludzkiemi i umyślnego zaśmiecenia tych miejsc;

b) wypuszczanie na place i drogi publiczne płynów cuchnących bądź szkodliwych tudzież wszelkich nieczystości;

c) urządzania na drogach i placach publicznych jak również w bezpośredniem z drogami publicznemi sąsiedztwie, w odległości od drogi lub placu mniejszej niż 10 metrów stałych lub czasowych zbiorników nawozu i innych nieczystości, usuwanych z podwórz, stajen, obór, chlewów i innych zabudowań gospodarczych. Przepis ten nie ma zastosowania do tych wypadków, gdy mur oddziela drogę publiczną od miejsca składanego nawozu lub innych gromadzonych nieczystości.

II. Podwórza i domy.

§ 4. Podwórza w osiedlach wiejskich, tak gospodarcze jak i znajdujące się obok domów mieszkalnych, winny być utrzymywane w czystości i porządku; w szczególności nie powinny znajdować się na nich błotniste kałuże.

§ 5. Nawóz zwierzęcy, usuwany ze stajen, obór, chlewów, jak również inne odpadki gospodarcze, winny być składane do specjalnych zbiorników (gnojowisk), które muszą być od reszty podwórza odgrodzone w ten sposób, ażeby części płynne nie wypływały i nie zanieczyszczały podwórza. Spód i ściany gnojowników powinny być wykonane nieprzepuszczalnie dla cieczy i izolowane od ścian budynków, przeznaczonych na pobyt ludzi. Zbiorniki te powinny być oddalone

a) od studzień 10 metrów,

b) od granic sąsiadów 2 metry. Urządzenie zbiorników dla nawozów i innych odpadków gospodarczych, należy do właściciela nieruchomości.

§ 6. Wyrzucanie śmieci i odpadków oraz wylewanie pomyj i innych płynnych nieczystości wprost na podwórze jest wzbronione.

Jeżeli na podwórzu niema specjalnych zbiorników na śmiecie i brudne zlewy, śmiecie i odpadki domowe stałe i płynne mogą być odprowadzane do wyżej wspomnianych gnojowisk.

§ 7. Do użytku mieszkańców każdego domu znajdować się winien conajmniej jeden ustęp posiadający pod siedzeniem zbiornik na wypróżnienie. Zbiornik ten może być przenośny, z materjału drewnianego lub metalowego, lecz winien być szczelny, ażeby zawartość nie wyciekała na ziemię i winien być przed przepełnieniem opróżniany.

Zamiast ruchomych zbiorników mogą ustępy posiadać t. zw. doły ustępowe, które muszą być masywne ze szczelnem dnem i ścianami murowanemi z cegły wiązanej zaprawą cementową lub z betonu. Zawartość zbiorników ustępowych winna być albo bezpośrednio wywożona na pola, albo może być usuwana do gnojowisk, o których mowa w § 5, bezpośrednio przed wywiezieniem nawozu na pola.

Ustępy winny znajdować się w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. Ust. Nr. 23/28, poz. 202) w oddaleniu conajmniej 10 metrów od studzien, winny posiadać należytą wentylację i zawsze być czysto trzymane.

§ 8. W obszarach dworskich powinno być tyle oddzielnych ustępów, ażeby jeden ustęp przypadał przynajmniej na 2 rodziny służby folwarcznej; prócz tego na podwórzu gospodarczem znajdować się winien osobny ustęp do użytku pracujących tam robotników.

§ 9. Przy szkołach wiejskich, gminnych domach ludowych, oberżach i zajazdach znajdować się winna wystarczająca ilość ustępów oddzielnych dla każdej płci zawsze w porządku i czystości utrzymanych.

§ 10. Zabrania się zanieczyszczania wypróżnieniami ludzkiemi podwórz, jak również miejsc, znajdujących się w bezpośredniem sąsiedztwie z domami mieszkalnemi i gospodarczemi.

§ 11. Obowiązki, wynikające z §§ 4, 7, 8 i 9, ciążą na właścicielach względnie dzierżawcach odnośnych nieruchomości; utrzymanie w porządku ustępów, z których korzystają wyłącznie poszczególni lokatorzy, należy do tych lokatorów; utrzymanie w porządku ustępów szkolnych i gminnych (§ 9) należy do odnośnych gmin.

§ 12. Sienie i klatki schodowe domów mieszkalnych winny być utrzymywane w czystości i porządku przez właścicieli nieruchomości. Zabrania się zanieczyszczania sieni i klatek schodowych wydalinami ludzkiemi, odpadkami domowemi, jak również wystawiania w sieniach i klatkach schodowych naczyń, zawierających stałe lub płynne nieczystości, oraz hodowania w nich zwierząt domowych.

§ 13. Zabrania się zawieszania na płotach, ogrodzeniach i parkanach, znajdujących się obok domów mieszkalnych jak również wychodzących na drogi publiczne, przedmiotów, cuchnących i wzbudzających odrazę, jak nocniki, brudna bielizna pościelowa, brudne szmaty, niewyprawione skóry i t. p.

III. Studnie.

§ 14. W osiedlach wiejskich, przedstawiających skupienie więcej niż 5 domów mieszkalnych, znajdować się winny publiczne studnie gminne w liczbie odpowiadającej potrzebom ludności, lecz conajmniej jedna.

§ 15. Wszystkie studnie gminne, czy to wiercone czy kopane, powinny mieć urządzenia pompowe i być dokładnie zabezpieczone od zanieczyszczenia ze zewnątrz wody studziennej. W tym celu studnie kopane posiadać winny szczelne bez szpar ocembrowanie np. z kręgów betonowych, wystające nad poziom gruntu na 30 cm. i przykryte zupełnie szczelną pokrywą. Wylot pompy winien być tak umieszczony, ażeby woda ściekała poza pokrywę studni. Powierzchnia gruntu naokoło studni winna być wybrukowana lub wycementowana w promieniu conajmniej jednego metra od odcembrowania studni i posiadać spadek od studni ku obwodowi zapewniający odpływ od studni. Dla odpływu wody studziennej winien być urządzony odpowiedni ściek. Żłoby do pojenia inwentarza winny być od studni oddalone nie mniej niż 2 metry. Woda studzienna winna podlegać perjodycznym badaniom chemiczno bakterjologicznym conajmniej 1 raz w roku, może być jednak częściej badana na zarządzenie władz sanitarnych, które w zależności od wyników analizy mogą wydać odpowiednie zarządzenia tyczące się oczyszczenia względnie naprawy studni.

§ 16. Wybudowanie nowych brakujących studzień gminnych jak również doprowadzenie obecnie istniejących do stanu, odpowiadającego wymaganiom poprzedniego paragrafu, winno być dokonane w ciągu 6-ciu miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia, przyczem termin powyższy może być przez Starostę przedłużony do dalszych 6-ciu miesięcy.

§ 17. Studnie, znajdujące się w podwórzach domów i gospodarstw prywatnych, których woda służy do picia i celów gospodarstwa domowego winny odpowiadać następującym wymaganiom:

a) posiadać szczelne ocembrowanie (o ile nie są wiercone);
b) być pokryte i zabezpieczone od zanieczyszczenia zewnętrznego;
c) o ile nie mają urządzenia pompowego winny posiadać stałe przytwierdzone wiadra do czerpania wody;
d) powierzchnie gruntu na przestrzeni 1 metra na około studni winny mieć zabrukowaną względnie wycementowaną ze spadkiem ku obwodowi.

Obowiązki wypływające z treści niniejszego § ciążą na właścicielu danej studni. Studnie nieodpowiadające wymaganiom niniejszego paragrafu, winny być doprowadzone do stanu przepisanego niniejszem rozporządzeniem w ciągu 6 ciu miesięcy od chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia. Termin ten może być przez Starostę przedłużony.

§ 18. Wszystkie studnie znajdujące się na terenie gminy, w których woda po zbadaniu chemiczno-bakterjologicznym okaże się niezdatną do picia i celów gospodarstwa domowego, winny zostać przez właściciela studni zaopatrzone odpowiednim napisem.

§ 19. Zabrania się:

a) zanieczyszczanie wody studziennej przez rzucanie do niej jakichkolwiek przedmiotów stałych i płynnych;

b) wykonywania w odległości od studzień mniejszej niż 2 metry takich czynności, które wpłynąć mogą na przenikanie do studni zanieczyszczeń, jak np. prania bielizny, zmywania naczyń kuchennych, moczenia lnu i t. p.

B. Przepisy dla gmin miejskich.

I. Ulice, drogi i place publiczne.

§ 20. Wszystkie ulice, drogi i place publiczne w miastach, tak jezdnie jak chodniki, ścieki, rynsztoki i rowy przydrożne winny być stale utrzymywane w porządku i czystości.

W celu uchronienia miasta lub niektórych jego dzielnic od zanieczyszczenia, miejscowa władza policyjna może wydać zarządzenie policyjne, wykluczające pewne ulice od pędzenia po nich bydła, od ruchu po nich wozów, naładowanych słomą, sianem itp.

§ 21. Staranne oczyszczanie, względnie zamiatanie miejsc, wymienionych w § 20 m, winno się odbywać przynajmniej raz dziennie w porze rannej przed rozpoczęciem normalnego ruchu ulicznego. Ponadto także w ciągu dnia z ulic ruchliwszych winny być usuwane gromadzące się tam śmiecie i odpadki na każdorazowe zarządzenie włady policyjnej.

W razie suchej i niemroźnej pogody miejsca wyżej wymienione winny być przed zamiataniem zraszane wodą, ażeby zapobiec tworzenia się kurzu przy zamiataniu. W porze letniej zraszanie wodą ulic i chodników odbywać się winno parę razy dziennie w godzinach, wyznaczonych przez miejscową władzę policyjną.

§ 22. W porze zimowej chodniki winny być oczyszczane z śniegu, gdy tylko śnieg przestanie padać; z nastaniem odwilży należy usuwać z chodników resztki topniejącego lodu i śniegu. Z chwilą nastania gołołędzi chodniki należy posypywać piaskiem.

§ 23. Czynności, wymienione w §§ 21 i 22 niniejszego rozporządzenia, w myśl przepisów ustawy z dnia 1 lipca 1912 r. o czyszczeniu dróg publicznych (zbiór ustaw pruskich str. 187), oraz art. 10 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. 1921 r. Nr. 89, poz. 656) należą do obowiązków gminy mogą być jednak przekazane właścicielom przyległych nieruchomości.

§ 24. Zgarnięte przy zamiataniu z ulic i placów śmiecie i nieczystości winny być niezwłocznie wywożone poza obręb miasta na miejsce do tego przeznaczone. Obowiązek powyższy ciąży na gminie, która go wypełnia przy pomocy własnego taboru lub za pośrednictwem umówionego przedsiębiorcy, za którego jednak czynności gmina jest odpowiedzialna.

§ 25. Przepis § 20-go o utrzymaniu porządku i czystości odnosi się również do publicznych ogrodów, parków, boisk i plantacyj miejskich, przyczem obowiązek utrzymywania tych miejsc w czystości ciąży na gminie.

§ 26. We wszystkich miastach w dzielnicach ruchliwszych, gdzie częściej zauważa się większe skupienie ludności, zwłaszcza w bliskości targów, jarmarków itp., winny znajdować się odpowiednio urządzone (patrz §§ 34—38) ustępy publiczne w takiej ilości, ażeby w miastach do 10 000 mieszkańców 1 ustęp przypadał na każde 2 000 mieszkańców, a w miastach ludniejszych 1 na 4 000 mieszkańców. Niezależnie od tego conajmniej 1 ustęp znajdować się winien w każdym parku i ogrodzie publicznym.

Ustępy publiczne z odrębnemi oddziałami dla obu płci winny być dostępne dla publiczności od godziny 7 rano do 10 wieczorem, o zmroku dostatecznie oświetlane i stale utrzymywane w zupełnej czystości i porządku. Pissoiry winny być stale otwarte i za ich używanie opłata od publiczności nie może być pobierana.

Obowiązek urządzenia i utrzymywania w porządku ustępów publicznych ciąży na gminie. W tych miastach, które ustępów publicznych nie posiadają, lub posiadają je w ilości niedostatecznej, winny one być zbudowane w przeciągu 6 miesięcy od chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 27. Zabrania się zanieczyszczania ulic, placów, ogrodów i parków miejskich wydalinami ludzkiemi oraz umyślne zaśmiecanie tych miejsc.

W ogrodach i miejscach spacerowych, jak również na tych ulicach, gdzie miejscowa władza policyjna uzna to za odpowiednie, winny być ustawione estetycznej formy kosze lub skrzynki do wrzucania papierów, niedopałów papierosów itp. Ustawienie i systematyczne opróżnienie tych skrzynek należy do obowiązków gminy.

II. Podwórze i domy.

§ 28. Podwórza domów winny być stale utrzymywane w należytej czystości i porządku, winny przeto mieć powierzchnię równą i twardą, zapobiegającą tworzeniu się błota i kałuż; ścieki i rynsztoki podwórzowe winny mieć należyty spad i równą powierzchnię, ażeby ich zawartość miała swobodny stały odpływ do kanałów czy odpowiednich zbiorników.

§ 29. Podwórza domów, na których odbywa się większy ruch pojazdów (np. w zajazdach i hotelach), jak również w domach, w których się znajdują zakłady przemysłowe czy handlowe (mleczarnie, śpichrze, młyny, piekarnie, zakłady rzeźnickie itp.), winny być w całości zabrukowane albo wyasfaltowane lub wycementowane.

§ 30. Znajdujące się w podwórzach domów stajnie, obory czy chlewy winny być tak urządzone, ażeby nie spowodowały zanieczyszczenia gleby i powietrza.

Gromadzący się w tych ubikacjach nawóz zwierzęcy winien być albo bezpośrednio wywożony za miasto, albo może być zbierany w szczelnych murowanych i wycementowanych dokładnie przykrytych zbiornikach, których zawartość winna być wywożona przed ich przepełnieniem. Opróżnianie powyższych zbiorników należy uskuteczniać przed godz. 6 rano.

Obowiązek utrzymywania w porządku i czystości wyżej wymienionych pomieszczeń oraz wywożenia z nich nawozu ciąży na właścicielach

utrzymywanych w nich zwierząt.

Miejscowej władzy policyjnej przysługuje prawo wydawania zakazu utrzymywania w pewnych domach lub całych dzielnicach miasta koni, bydła lub nierogacizny oraz kóz, jeżeli względy sanitarne tego wymagać będą.

§ 31. W każdym podwórzu domu mieszkalnego znajdować się winien zbiornik na śmiecie i odpadki stałe oraz na popiół, usuwany z pieców. Zbiorniki te winne być szczelne, zaopatrzone w łatwo odmykalną pokrywę umieszczone w miejscu dostępnem. Przy usuwaniu zawartości śmietników podwórzowych właściciele domów obowiązani są do korzystania z istniejących urządzeń miejskich.

§ 32. Nieczystości i odpadki domowe płynne, pomyje itp. w domach skanalizowanych winny być odprowadzane do kanałów za pomocą szczelnych rur. W domach niekanalizowanych płyny te winny być zlewane do dołów kloacznych, względnie specjalnych zbiorników, Wypuszczanie powyższych nieczystości rynsztokami na ulicę jest wzbronione.

§ 33. W każdym domu znajdować się winny ustępy, przy każdem oddzielnem mieszkaniu, albo w podwórzu jeden ustęp wspólny, podzielony na tyle zamykanych na klucz oddziałów, wiele jest mieszkań w domu.

§ 34. W domach skanalizowanych ustępy winny być połączone z siecią kanalizacyjną przytem urządzenia kanalizacyjne winny być zabezpieczone od zamarzania w zimie.

W domach, nieposiadających kanalizacji, ustępy winny być budowane na dołach murowanych, dokładnie wycementowanych, szczelnie przykrytych i dobrze wentylowanych.

§ 35. Wywożenie zawartości dołów ustępowych odbywać się może tylko w czasie między godziną 10 wieczorem a 6 rano i winno się odbywać w specjalnych szczelnie zamkniętych wozach na miejsce za miastem, wskazane przez władzę policyjną. Przelewanie zawartości dołów ustępowych do wspomnianych wozów, winno się odbywać za pomocą pomp lub vacuum aparatów, a nie czerpakami.

§ 36. Ustępy zbudowane w podwórzach na dołach murowanych, nie powinny znajdować się bliżej niż w odległości 10 mtr. od studzień podwórzowych.

§ 37. Ustępy wspólne, znajdujące się w podwórzach domów, winne być w porze wieczornej dostatecznie oświetlone.

§ 38. Utrzymywanie porządku i czystości w ustępach prywatnych należy do obowiązku posiadaczy odnośnych mieszkań. Utrzymanie w porządku części ogólnej ustępów wspólnych jak również oddziałów niezamkniętych, przeznaczonych do ogólnego użytku, należy do obowiązków właściciela nieruchomości.

§ 39. W każdem podwórzu domu mieszkalnego winno się znajdować specjalne miejsce i urządzenie, przeznaczone do trzepania i wietrzenia dywanów, mebli, pościeli itp. Regulaminy sanitarno-porządkowe określą godziny dnia, w których trzepanie mebli itp. odbywać się może.

§ 40. Tak zwane „świetliki“, tj. zagłębienia przed oknami od piwnic i suteren, tak znajdujące się na ulicy jak i od strony podwórza, winny być stale utrzymane w czystości i porządku, a gromadzące się w nich śmiecie winny być raz na tydzień usuwane.

§ 41. Zabrania się używania nawozu do ochrony zimą od chłodów okien piwniczych, studzien itp. przedmiotów, znajdujących się na podwórzach lub na ulicy.

§ 42. Sienie i klatki schodowe winny być stale utrzymywane w porządku i czystości; w tym celu winny być codziennie zamiatane, a jeden raz w tygodniu zmywane wodą, o ile nie posiadają froterowanej posadzki. Znajdujące się na schodach dywany i chodniki powinny być jeden raz w tygodniu wietrzone i trzepane.

O zmroku winny być sienie i klatki schodowe oświetlone aż do godziny wyznaczonej przez miejscową władzę policyjną.

§ 43. Obowiązki, wymienione w §§ 28—42, a więc tyczące się urządzenia i utrzymywania w czystości podwórz, śmietników, ogólnych ustępów w podwórzach, gnojowisk, urządzeń kanalizacyjnych, zbiorników nieczystości i odpływów, jak również sieni domów i klatek schodowych, ciążą na właścicielach nieruchomości, względnie odpowiedzialnych administratorach domów.

Lokatorowie mieszkań są obowiązani do utrzymywania w czystości własnych swoich ustępów, tak znajdujących się na podwórzu jak i wewnątrz mieszkań.

§ 44. Zabrania się:

a) wystawiania w klatkach schodowych i na podwórzach kubłów lub innych naczyń ze śmieciami, zlewkami, pomyjami itp.;
b) wyrzucania śmieci lub wylewania płynnych nieczystości lub pomyj na ulicę lub na podwórze poza miejscami do tego przeznaczonemi;
c) zanieczyszczania sieni i klatek schodowych odpadkami domowemi, plwocinami lub wydzielinami;
d) wymiatania śmieci z parapetów okiennych i balkonów na ulicę lub na podwórze;
e) trzepania mebli, pościeli itp. na balkonach lub w oknach mieszkań i wogóle poza miejscem i poza godzinami na to wyznaczonemi.

C. Zarządzenia ogólne.

§ 45. Obowiązujące miejscowe policyjne rozporządzenia sanitarno-porządkowe, o ile są sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia, tracą moc obowiązującą z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Zarządy gmin obowiązane są do niezwłocznego podania do wiadomości mieszkańców niniejszego rozporządzenia.

§ 46. Winni przekroczenia postanowień niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną do wysokości 60 zł a w razie nieściągalności odpowiednim aresztem o ile inne przepisy nie przewidują wyższych kar. Oprócz tego przysługuje miejscowej władzy policyjnej prawo przywrócenia stanu przepisowego po myśli § 132 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z 30 lipca 1883 r.

§ 47. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim. Z dniem tym traci moc obowiązującą moje rozporządzenie policyjne z dnia 20-go grudnia 1927 r. w sprawie porządków sanitarnych w miastach Województwa Pomorskiego, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego nr. 40.

Toruń, dnia 21 kwietnia 1928 r.

L. dz. V. B. 2138/28.

Wojewoda
(—) Młodzianowski.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości i przestrzegania.

Wejherowo, dnia 14. maja 1928 r.

Starosta: Lipski.

149.
Zatwierdzenie
zastępcy przełożonego obszaru dworskiego w Celbowie.

Jako zastępcę przełożonego obszaru dworskiego w Celbowie zatwierdziłem p. Bernarda Malinowskiego, nauczyciela w Celbowie,

Wejherowo. dnia 14. maja 1928 r.

L. dz. I. b. — 3908/28 W. P.

Starosta: Lipski.

OGŁOSZENIA.

Rozporządzenie policyjne
dotyczące uregulowania używania plaży morskiej w obrębie obszarów dworskich Kolibki i Redłowo.

Na podstawie przepisów §§ 5 i 6 ustawy o administracji policji z dnia 11. III. 1850 r. i §§ 143. 144 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. VII. 1883 r. oraz § 62 ordynacji powiatowej z dnia 13. XII. 1872 r. i 19. III. 1881 r. rozporządzam za zgodą Wydziału Wójtowskiego oraz pozwoleniem Pana Wojewody Pomorskiego co do wysokości zagrożonej kary na obwody obszarów dworskich Kolibki Redłowo co następuje:

§ 1.

Przepisy § 3 rozp. policyjnego z dnia 15-go VII. 1926 r. (Orędownik Urzędowy powiatu wejherowskiego z dnia 24. VII. 1926 r. nr. 32 poz. 157) zmieniam w ten sposób, że § ten otrzymuje następujące brzmienie: „Łódki i żaglowce służące do spacerowych przejazdów kuracjuszy ustawiać wolno tylko od ujścia kaczy aż do północnego szczytu Domu Kuracyjnego. Do ustawiania wszystkich innych łodzi, do suszenia sieci, do składania i czyszczenia przedmiotów, służących rybołóstwu i ustawiania budek rybackich przeznaczonych do przechowania narzędzi rybackich przeznacza się plażę od linji spadowej północnej granicy posiadłości Domu Kuracyjnego do haku kacewskiego obszaru mniejwięcej 1 ha.“

§ 2.

Wykroczenie przeciw niniejszemu rozporządzeniu policyjnemu podlegają karze wymienionej w § 5 mego rozporządzenia policyjnego z dnia 15 lipca 1926 r.

§ 3.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

W. Kack, dnia 11 kwietnia 1928 r.

Ellwardt, wójt.

Zagubiony dokument.

Zagubioną **koncesję** na detaliczną sprzedaż wyrobów tytoniowych wystawioną przez Urząd Akcyz i Monopoli w Pucku na nazwisko Johanna Reimann, **unieważniam.**

Karwieńskiebłoto, dnia 8 maja 1928 r.

Johanna Reimann.

Nakładem Wydziału Powiatowego w Wejherowie. Odpowiedzialny redaktor Augustyn Westphal, Wejherowo.
Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.